

בְּקִדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים (שְׂרָוִאִים מִבֵּית מִדְרָשְׁנוּ קָרוֹב מְאֹד) הָיָה הַכֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן כְּשֶׁמִּזְכִּירִים שָׁם אֵיךְ נִחְרַב בֵּית מִקְדָּשְׁנוּ וְאַבְדָּנוּ כָּל אֱלֹהִים, וְעַצֵּם הַצִּוִּוּת הָעוֹבְרִים וְגוֹבְרִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבִפְרָט כְּשֶׁהִזְכִּירוּ מַעֲשֵׂה הָרוּגֵי מַלְכוּת, הָיָה רַעַשׁ גָּדוֹל וּבִכָּיָה רַבָּה מֵעַמֶּק הַלֵּב מְאֹד מְאֹד.

וְאַחֲרֵי הַלְכוֹ אַנְשִׁים לִכְתֹּל הַמַּעֲרָבִי, וְאַחֲרֵי כֵן הִתְפַּלְלוּ מִנְחָה גַם כֵּן בְּהִתְעוֹרְרוֹת, וּבִפְרָט תְּפִלַּת גְּעִילָה בְּהִתְעוֹרְרוֹת רַב וְעֲצוּמִים, וְהִתְגַּבְּרוּת לְהִתְפַּלֵּל בְּכּוֹנֶה רַבָּה עַד גְּמִירָא, וְאַחֲרֵי כֵן הִתְפַּלְּלוּ עַרְבִית וְעַלִּינוּ עַל הַגָּג שֶׁל בֵּית מִדְרָשְׁנוּ לומר קְדוּשָׁה לְבָנָה, וְאַחֲרֵי כֵן עָשִׂינוּ רְקוּדִים בְּשִׁמְחָה כְּמִי שֶׁנוֹצֵחַ אֶת הַמַּלְחָמָה, וְהִלְכְּתִי לְבֵית אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֶאֱכֹל סַעֲדַת מוֹצָאֵי יוֹם כַּפּוֹר בְּשִׁמְחָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁזָּכִינוּ לְכָל זֶה.

1234567

אוצר החכמה

פֶּרֶק קמד

וְהִנֵּה כֵּן עָבַר עָלֵינוּ בְּרוּךְ הַשֵּׁם גַּם יוֹם הַכַּפּוּרִים הַקִּדּוּשׁ וְהַנּוֹרָא בְּהִתְעוֹרְרוֹת וְהַשׁוֹכָה וְעַבּוּדַת ה', וְחִבְרֵי הָרֶב יִשְׂרָאֵל יֵב חֲזַר לְבֵיתוֹ לְטָבְרִיא, וְאַנִּי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וְעָשִׂיתִי בְּרוּךְ הַשֵּׁם בְּעַבּוּדַת ה', וּבִיּוֹם הַיּוֹם בָּאִים בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ גַם הָרֶב אֶלְטֵר בִּנְצִיּוֹן וְיַעֲקֹב זַאב חִבְרִי, אֲבָל לֹא הָיוּ מִתְמִידִים לְבֹא כְּבָרָא שׁוֹנָה מִחֲמַת שְׁהוּא עָרַב יוֹם טוֹב שֶׁל חַג הַסִּפּוֹת, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת סִפָּה וּלְהַכִּין הָאֲרָבָעָה מִיָּנִים לְוֹלֵב וְאַתְרוֹג וְהֶדְסִים, אֲבָל בְּשִׁבְתָּ שְׂבִין יוֹם כַּפּוֹר לְסִפּוֹת, בָּאוּ לְכָל

התפלות לבית מדרשנו בעיר העתיקה להתפלל ומשם לכתל המערבי כנזכר לעיל.

והנה אנחנו עשינו בחצר בית מדרשנו את הספה הבנויה מכבד מעצים, שהיה לעזרת נשים כל השנה, וכסינו את הגג בסכך כדי שיהיה ספה כשרה בשבילנו על חג הסוכות, וגם בשביל הבית המדרש לאכל שם בהלולא זרבינו זכרוננו לברכה ובשבת בשלש סעודות, וכן קניתי לי אתרוג ולולב ושאר המינים, וכן עבר אז עלי הימים שבין יום הפורים לסוכות בעבודת ה' כמאז, והייתי מתפלל כל יום בבקר אצל כתל המערבי במגן של השמש רבי נח זכרוננו לברכה, והייתי מבקש הרבה אצל כתל המערבי, בתהלים ותפלות של חג הסוכות ושלש רגלים, וכן ביום הששי ערב שבת קדש הייתי אצל הכתל ואצל שמעון הצדיק זכותו יגן עלינו, אמן בתפלות והתבודדות, ואחר כך הלכתי למאה שערים אצל רבי אלטר בנציון, וראיתי את הספה שעשו רבי אלטר בנציון ויעקב זאב ביפי והדר, ואחר כך חזרתי לעיר העתיקה והייתי עוד אצל כתל המערבי.

ואחר כך קבלנו שבת קדש ותפלת מעריב בבית מדרשנו, ואכלתי בבית מדרשנו את סעודת שבת שקניתי לי בדרך, ובבקר בשבת קדש התפללנו גם כן בבית מדרשנו, וכן באו אז הרב אלטר בנציון ויעקב זאב בדרך, ואחר כך הלכנו לכתל המערבי כנהוג, ואחר כך הלכנו לביתם למאה שערים, ואני נשארתי לאכל בבית מדרשנו, ורבי נתן ברבי פנחס יהושע מאנשי שלומנו הביא לי פשטידא וחמין, שקורין טשאלינט, ומאז היה מביא לי בכל שבת ויום טוב.

ואחר כך באו רבי אלטר בנציון ויעקב זאב, והתפללנו מנחה במקדש, וישבנו לאכל ביחד סעדה שלישית, ולמדנו איזה שעות בהתעוררות וחיות גדול בספרי רבנו זכרוננו לברכה, ועשינו הרבה רקודין בנגונים וזמירות בשמחה וחיות גדול, עד שבאו אחר כך כל אנשי שלומנו לסעדה שלישית אחר כמה שעות, וישבנו אז גם אתם ביחד, וכלינו כל הקהל ביחד גם כן איזה שעות בלמוד ונגונים ורקודים ותפלת ערבית.

ואחר תפלת ערבית חזרו לביתם, ואני נשארתי בביתי (הינו בבית מדרשנו שהיה אז ביתי), ובבקר יום א' והוא ערב חג הסוכות הלכתי לפתל המערבי להתפלל, וגם בליתי שם איזה זמן בתפלה והתבודדות, ואחר כך הלכתי למערת שמעון הצדיק, ושם בליתי כמה שעות באמירת תקון הכללי, ותפלות של חג הסוכות ושלש רגלים והתבודדות בחיות והתעוררות הלב, ומשם הלכתי למאה שערים לרבי אלטר בנציון, וראיתי איהו יעקב זאב חברי מתקן ומקשט הסכה ותולה הסדינים ונוי סכה, ואחר כך חזרתי לעיר העתיקה לבית מדרשנו.

והלכתי עוד פעם למרחץ ולמקוה לכבוד יום טוב קדש, והלכתי לפתל המערבי, ושם בליתי כבר כל הזמן עד הלילה בתוך רוב עם הבאים לשם, והתפללתי שם מנחה במנגן, ועסקתי בתפלות ועבודת השם יתברך והתבודדות והכנה ליום טוב, בתשוקה וכסופין בחיות והתעוררות, ואחר כך חזרתי לבית מדרשנו ושם התאספו כל אנשי שלומנו, והתפללנו ערבית של יום טוב קדש בחיות והתלהבות ושמחה, ואחר

התפלה רקדנו ורקודין בנגונים של יום טוב וחזרו כלם לביתם.

ואני נכנסתי לספה שלי (שהוא עזרת נשים כנזפר לעיל), ושם אמרתי יהי רצון שאומרים, וקבלת האשפיון לתוך הספה כידוע, והיה לי חיות גדול מזה, כי זה הפעם הראשון שאני בחג הספות בירושלים עיר הקדש, (ובפרט בעיר העתיקה ובין אנשי שלומנו), ואכלתי שם מה שהכנתי לי, ואחר כך ישנתי שם בחיות גדול חיות של ספה (וירושלים נקרא ספת שלם) ותענוג גדול, וגם חלמתי שראיתי צדיקים גדולים, וגם בליתי שם בעבודת ה'.

ובבקר השכם הלכתי למקוה והייתי אצל כותל המערבי קודם התפלה כנהוג, ואחר כך התפללתי בין אנשי שלומנו שהתקבצו והתאספו בבית מדרשנו שם, והתפללנו בחיות והתלהבות והתעוררות גדול, ובפרט השמונה עשרה של יום טוב והלל השלם וההושענות, בהתעוררות רב ותשוקה וכסופין וגעגועין לבגן בית המקדש, ועבודת ה' והתקרבות לצדיק, ומקודם ברכנו על הארבעה מינים בספתנו גם כן בהתעוררות, ואחר קריאת התורה עשינו רקוד גדול במעגל בנגון ושיר.

והלכנו כלנו בחיות וחשק גדול והתעוררות רב, להתפלל מוסף אצל הכותל המערבי, וכאשר באנו לסמטאות שלפני הכותל המערבי, כבר היה דחק רב של אנשים שהלכו לכותל להתפלל מוסף ולעלות לרגל, כי מכל הבתי כנסיות והבתי מדרשות שבירושלים הולכים להתפלל מוסף ולעלות לרגל,

וּבְיָדָי הַדָּחַק שֶׁל הָאֲנָשִׁים רַב וְעָצוּם, וְהַתְּעוֹרְרוֹת גַּם כֵּן
 עָצוּם וָרַב. ^[אח"כ 1234567]

וּבִפְרָט בְּהִגְיַעְנוּ סְמוּךְ לַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי בְיָדָי הַדָּחַק יוֹתֵר
 רַב, וְקָשָׁה מְאֹד לְהִגְיַע לְאִיזָה מְקוֹם לַעֲמֹד שָׁם, וּבִפְרָט לְזָכוֹת
 לְנִשְׁק אֲבִי הַכֶּתֶל כִּמְעַט שֶׁהוּא מִן הַנִּמְנָע, וּבְהִגְיַעְנוּ לַכֶּתֶל
 הָעֲמֻדָנוּ עֲצָמָנוּ לְהַתְפַּלֵּל מוֹסֵף בְּהַתְלַהּבוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת עָצוּם,
 וּתְשׁוּקָה וְכִסּוּפִין וְגִעְגּוּעִין עָצוּמִים מְאֹד, שֶׁנִּזְכָּה לְרֹאוֹת בְּבִגְדֵי
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְלַעֲשׂוֹת תְּמִידִים כְּסֻדָּרָם וּמוֹסָפִין כִּהְלַכְתָּם,
 וּבִבְכִיָּה מִתּוֹךְ כִּסּוּפִין, וּבִפְרָט בַּחֲזֶרֶת הַתְּפִלָּה וּבְהַזְכִּיר הַשְּׁלִיחַ
 צָבוּר וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ, מִמָּשׁ נָמַס לִבֵּנוּ לַמִּים, וּבִפְרָט בְּאֲמִירַת
 וְתַעֲרַב לִפְנֵיךְ עֲתִידָתָנוּ כְּעוֹלָה וְכו', אָנָּה הָשִׁב שְׂכִינְתָךְ לְצִיּוֹן
 עִירָךְ וְסֻדָּר הָעֲבוּדָה לִירוּשָׁלַיִם וְכו', הַתְּעוֹרְרוֹת גָּדוֹל וְעָצוּם
 בְּלִי שְׁעוֹר וּבִכִּיָּה ^[אוצר החכמות] מִתּוֹךְ כִּסּוּפִין עַד כָּלוֹת הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן גִּמְרָנוּ
 תְּפִלַּת מוֹסֵף וְאִמְרָנוּ תְּקוּן הַכָּלָלִי וְהַתְּבוּדוֹת וְכו' וְכו'.

וְאַחֵר כִּף הִלְכָנוּ לַעֲלוֹת לְרֹגֶל עַד הַר הַבַּיִת, עַד לְמָקוֹם
 הַמִּקְדָּשׁ עַד הַמָּקוֹם שֶׁמִּתָּר לְטַמְּאֵי מֵתִים לִילֵךְ בּוֹ, וְאִמְרָנוּ
 וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ וּמִלֵּךְ רַחֲמָן, אֲבָל הַכֹּל בְּעַל פֶּה, כִּי לְהַבִּיט
 בַּסְּדוֹר לֹא הָיוּ מְנִיחִים הַגּוֹיִם וְהַשֹּׁמֵשׁ הַמַּעֲרָבִי שֶׁל מְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ
 בְּשׁוּם אֶפֶן, וְכֵן אֵצֶל שְׁאֵר מְקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים כְּמוֹ קְבָרֵי מַלְכוּת
 בֵּית דָּוִד, הַגּוֹיִם לֹא נוֹתְנִים לְהַבִּיט בַּסְּדוֹר, כִּי יֵרָאִים שֶׁלֹּא
 יִפְעֲלוּ בַתְּפִלָּה לְהַגָּאֵל, וְאֵף עַל פִּי כֵּן עָשִׂינוּ שֶׁם אִיזָה פְּעָמִים
 בְּעֲלוֹתָנוּ לְרֹגֶל וְקוֹד גָּדוֹל בְּמַעְגָּל בְּנִגּוּן, וְהַשֹּׁמֵשׁ הַגּוֹי הַנִּזְכָּר
 לַעֲלִיל רָאָה וּבִעֲרָה בּוֹ חֲמָתוֹ אֲבָל לֹא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּלוּם.

וְאַחֵר כִּף נִכְנַסְנוּ לְמָקוֹם לְשִׁכַּת הַגְּזִית, שֶׁשָּׁם יָשְׁבוּ
 הַסַּנְהֶדְרִין אֲשֶׁר חֲצִי בִּקְדָשׁ וְחֲצִי בַחּוּל, וּכְהִיּוֹם בְּעוֹנוֹתֵינוּ

הַרְבֵּים זֶה רַבּוֹת בְּשָׁנִים, שֶׁקָּבְעוּ שָׁמָּה הָעַרְבִים אֶת מָקוֹם בֵּית
מִשְׁפָּטָם וְהִקְאֲדִי (הַשּׁוֹפֵט) בְּרֹאשׁוֹ, אֲבָל אַחֵר אֵיזָה שָׁנִים,
אַחֵר שִׁחְזָרְתִּי מִחוּץ לָאָרֶץ כָּבֹד הָיוּ סוֹגְרִים אֶת לְשֹׁכֵת הַגִּזִּית,
וְלֹא מִנִּיחִים אֶת הַיְּהוּדִים לְהִכָּנֵס.

1234567 תח"ח

וְכֵן אַחֵר כִּף הַתְּחִילוֹ גַם לִמְנַע מִלְּגֹשֶׁת עַד מָקוֹם הַמִּקְדָּשׁ
לְעֲלוֹת לָרֶגֶל, וְהָיוּ מִנִּיחִים רַק לַעֲמֹד מִרְחוֹק, וְאַחֵר כִּף מָנְעוּ
גַם אֶת זֹאת, וּמֵאֵז הַתְּחִילוֹ לְהַפְסִיק לִילָף לְעֲלוֹת לָרֶגֶל לְמָקוֹם
הַמִּקְדָּשׁ, וְזֶה כַּמָּה שָׁנִים שֶׁלֹּא הוֹלְכִים יְהוּדִים לָשֵׁם כָּלֵל, רַק
הָיוּ הוֹלְכִים לְכַתֵּל הַמַּעֲרָבִי לְהַתְפַּלֵּל מוֹסָף, וְאַחֵר כִּף הָיוּ
הוֹלְכִים עַל רְחוֹב הַמִּידָאן בְּחָצֵר רֹאדְשָׁקוּיֶצֶר, שֶׁהוּא חָצֵר
שֶׁל יְהוּדִים סָמוּךְ לְבֵתִי מִחֶסֶה וְשֵׁם רוֹאִים כָּל מָקוֹם הַמִּקְדָּשׁ.

וְאַחֵר הַמְּאֻרְעוֹת הָאַחֲרוֹנִים, זֶה כַּמָּה שָׁנִים שֶׁלֹּא נִפְסְקוּ
הַרְצִיחוֹת וְהַרְיגַת יִשְׂרָאֵל יוֹם יוֹם, וְנִהְרְגוּ כַּמָּה יְהוּדִים בְּרְחוֹב
חֶבְרוֹן אֶצֶל בֵּית מִדְּרֶשְׁנוּ, וּבְרְחוֹב מִידָאן וּבְסַמְטָאוֹת שֶׁלִּפְנֵי
כַתֵּל הַמַּעֲרָבִי, וּבְרְחוֹב הַבֶּאטְרָאק (רְחוֹב דָּוִד).

וּמֵאֵז נִשְׁכַּתוּ וְנִשְׁמוּ כָּל אֵלֹה הַדְּרָכִים לְגַמְרִי, וְדַרְכֵי צִיּוֹן
אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאִי מוֹעֵד, וְרַק נִשְׁאָר שְׂאֲרִית הַפְּלִיטָה בְּעִיר
הָעֲתִיקָה, הֵלֹא הָמָּה בֵּתִי מִחֶסֶה וּרְחוֹב הַיְּהוּדִים, וּכְשֶׁהוֹלְכִים
מֵעַט יוֹתֵר דָּמוֹ בְּנִפְשׁוֹ, וְלַכַּתֵּל הַמַּעֲרָבִי הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַחֹדֶשׁ
שֶׁאֶצֶל בֵּתִי מִחֶסֶה שֶׁנִּבְנָה וְנִסְלָל זֶה מִקְרֹב, וְלִרְאוֹת מָקוֹם
הַמִּקְדָּשׁ הוֹלְכִים בְּחָצֵר יְשִׁיבַת פּוֹרֶת יוֹסֵף שֶׁל חֲכָמֵי הַסְּפָרָדִים,
אֹי לָנוּ שֶׁעֲלָתָהּ בְּיָמֵנוּ כִּף, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם עַל שְׂאֲרִית הַפְּלִיטָה
הַנִּזְכָּר לְעֵיל, יְהִי רָצוֹן שְׂיָבֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
וְיִגְאָלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

נחזר לענגנו ולשנה שאנו מספרים עליה הלא היא שנת תרפ"ה, ובכן מקום לשפת הגזית, (שקורין מחכמה), הלכנו לחצר ראדשקוויצער ששם רואים את כל הר הבית ומקום המקדש, ואמרנו גם שם ומפני חטאינו וסלף רחמן בבכיה והתעוררות, ואחר כך עשינו שם רקוד והלכו כל אחד ואחד לביתם, והפלל פי הרגשתי אז ביום טוב קדש התעוררות גדול, והתחדשות והתנוצצות המחין, וכסופין וגעגועים ובכיה מתוך כסופין ותשוקה, ובפרט בתפלות ובפרט בתפלת מוסף כנזכר לעיל.

ובכלל יש התעוררות גדול בירושלים עיר הקדש, ובפרט אצל כחל המערבי ביום טוב קדש, והרבה בכיות נשמעים שם מגדל הכסופין והגעגועין לשם יתברך ולבנין בית המקדש, ואין לשער ולהעריך ההתעוררות וההתחדשות והתנוצצות המחין, ובפרט אצל אנשי שלומנו בתפלתם ובלמוד ספרי רבנו זכרוננו לברכה, והשמחה והנגונים והרקודים הנעשים אצלנו כידוע, ברוך השם שזכינו לכל אלה.

פרק קמה

והנה נפלאתי מאד על הרב אלטר בנציון ויעקב זאב חברי, כי לא באו בליל חג הסוכות להתפלל בבית מדרשנו אשר בעיר העתיקה כמנהגם תמיד, וגם בבקר גם כן לא באו,

וְהָיָה לִי יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזֶה, וְאַחֵר כֶּף רָאִיתִי אֶת רַבִּי אֶלְטֵר בְּנִצְיוֹן בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, שָׁבָא לַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי וְלַעֲלוֹת לְרֹגֶל, וְהִלַּכְתִּי אִתּוֹ לְמֵאָה שְׁעָרִים לְבֵיתוֹ לֶאֱכֹל סְעֻדַת יוֹם טוֹב, וְשָׁאַלְתִּי אוֹתוֹ לָמָּה לֹא בָּאוּ אֶתְמוֹל בַּלַּיְלָה וְגַם הַיּוֹם בִּבְקָר לֹא בָּאוּ, לְהִתְפַּלֵּל בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ כְּמִנְהָגָם תָּמִיד לָבוֹא בְּכָל שַׁבָּת וַיּוֹם טוֹב, וְרַק רַבִּי אֶלְטֵר בְּנִצְיוֹן בָּא לְבַד, וְגַם הָלַךְ יֵשֶׁר לַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי, וַיַּעֲקֹב זָאֵב לֹא בָּא כָּלָל.

וְהָשִׁיב לִי כִּי הָיוּ יָגָעִים מְאֹד מִטְרֹדַת הַחֶג וּלְיִפּוֹת הַסֶּכֶה, וְגַם יַעֲקֹב זָאֵב הוּא חוֹלָה, וְהִלַּכְתִּי תַכְף עִמּוֹ לְבֵיתוֹ כְּנֹזֵכֶר לְעִיל, וּמִצָּאתִי אֶת חֲבֵרִי יַעֲקֹב זָאֵב חוֹלָה וְשׁוֹכֵב בַּמָּטָה, וְסִפֵּר לִי כִּי הוּא חוֹלָה, וְשִׁבְכִבְדוֹת גְּדוֹל יֹשֵׁב מְעַט בַּסֶּכֶה בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹנָה, וְאָכַל רַק הַכּוֹזִית הָרִאשׁוֹן בַּסֶּכֶה לְקִיּוֹם מִצּוֹת עֲשֵׂה דְאוֹרִיתָא, וְהָיָה לִי יְסוּרִים גְּדוֹלִים מִחֻלְשָׁתוֹ.

כִּי הָיִינוּ חֲבֵרִים בְּאַהֲבָה עֲזָה שָׁאִין כְּמוֹתָהּ וְאֵין דְּגִמְתָּהּ, וְלֹא הָיִינוּ יְכוּלִים לְחִיּוֹת יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְרִאוֹת זֶה אֶת זֶה, וּבִפְרָט שְׂיִדְעָתִי מִהַחֲלוּם שְׁחָלָם לוֹ בַּלַּיִל כְּפוּרִים, וְשׁוּם אִישׁ לֹא יוֹדֵעַ מְזֶה רַק אֲנֹכִי, וַיֵּרֶאֲתִי וְדֹאגְתִּי מְאֹד עָלָיו מִחֲמַת זֶה, וּבִקְשָׁתִי עָלָיו רַחֲמִים בְּכָל לַב וְנִפְשׁ.

וְכֵן נִכְנַסְתִּי עִם רַבִּי אֶלְטֵר בְּנִצְיוֹן לְסִכְתּוֹ, וְאָכַלְנוּ בִּיחָד סְעֻדַת יוֹם טוֹב וְאַחֵר כֶּף נִכְנַסְנוּ בַּחֲזָרָה לְבֵיתוֹ, וַיִּשְׁבְּתִי אֶצֶל חֲבֵרִי יַעֲקֹב זָאֵב הַחוֹלָה, וְחִזַּקְתִּי אוֹתוֹ בְּדִבְרִים שִׁיתְחַזֵּק בְּשִׁמְחָה, כִּי שִׁמְחָה הִיא רְפוּאָה, וְכֵן לְמִדַּתִּי אֲזַע עִם הָרַב אֶלְטֵר בְּנִצְיוֹן תּוֹרָה מְלָקוּטִי מוֹהַר"ן הַמַּדְבָּרֶת מִיּוֹם טוֹב, וְהָיָה לִי הַתְּבוּדָּה עָלֶיָּה וְתִשׁוּבָה וּבּוֹשָׁה, וְאַחֵר כֶּף עָשִׂינוּ רְקוּדִים.